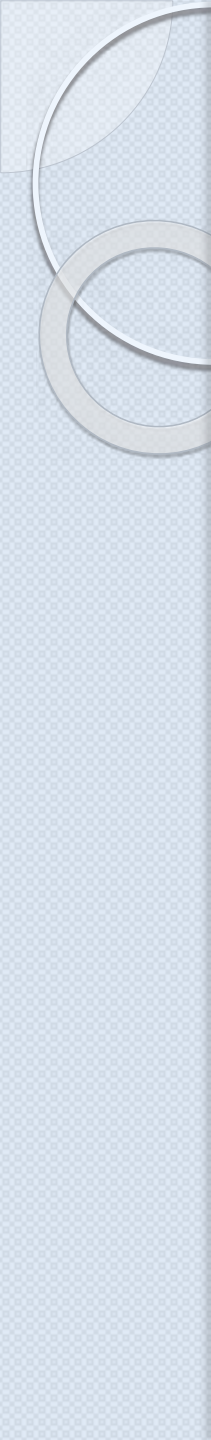

4.2 Тимчасовий виїзд дитини за кордон

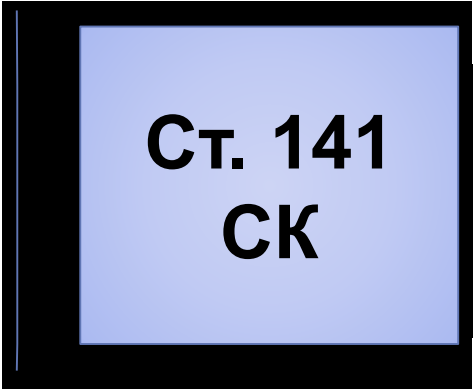

Ч. 1 ст. 11 Конвенції про права дитини від 20.11.1989 р.

Держави-учасниці вживають
заходів для боротьби з незаконним
переміщенням і неповерненням
дітей із-за кордону

Мати і батько мають рівні права та обов'язки щодо дитини і розірвання шлюбу між батьками, проживання їх окремо від дитини не впливає на обсяг їхніх прав та не звільняє від обов'язків щодо дитини.

**Ст. 141
СК**

Питання виховання дитини вирішується батьками спільно.

Той із батьків, хто проживає окремо від дитини, зобов'язаний брати участь у її вихованні і має право на особисте спілкування з нею.

Той із батьків, з ким проживає дитина, не має права перешкоджати тому з батьків, хто проживає окремо, спілкуватися з дитиною та брати участь у її вихованні, якщо таке спілкування не перешкоджає нормальному розвитку дитини.

**Ст. 157
СК**

Особа, яка не досягла шістнадцяти років, має право на виїзд за межі України лише за згодою батьків (усиновлювачів), піклувальників та в їхньому супроводі або в супроводі осіб, які уповноважені ними, крім випадків, передбачених законом

**Абз.3 ч.3
ст.313 ЦК**

Пункти 3, 4 Правил перетинання державного кордону громадянами України, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 27 січня 1995 року № 57

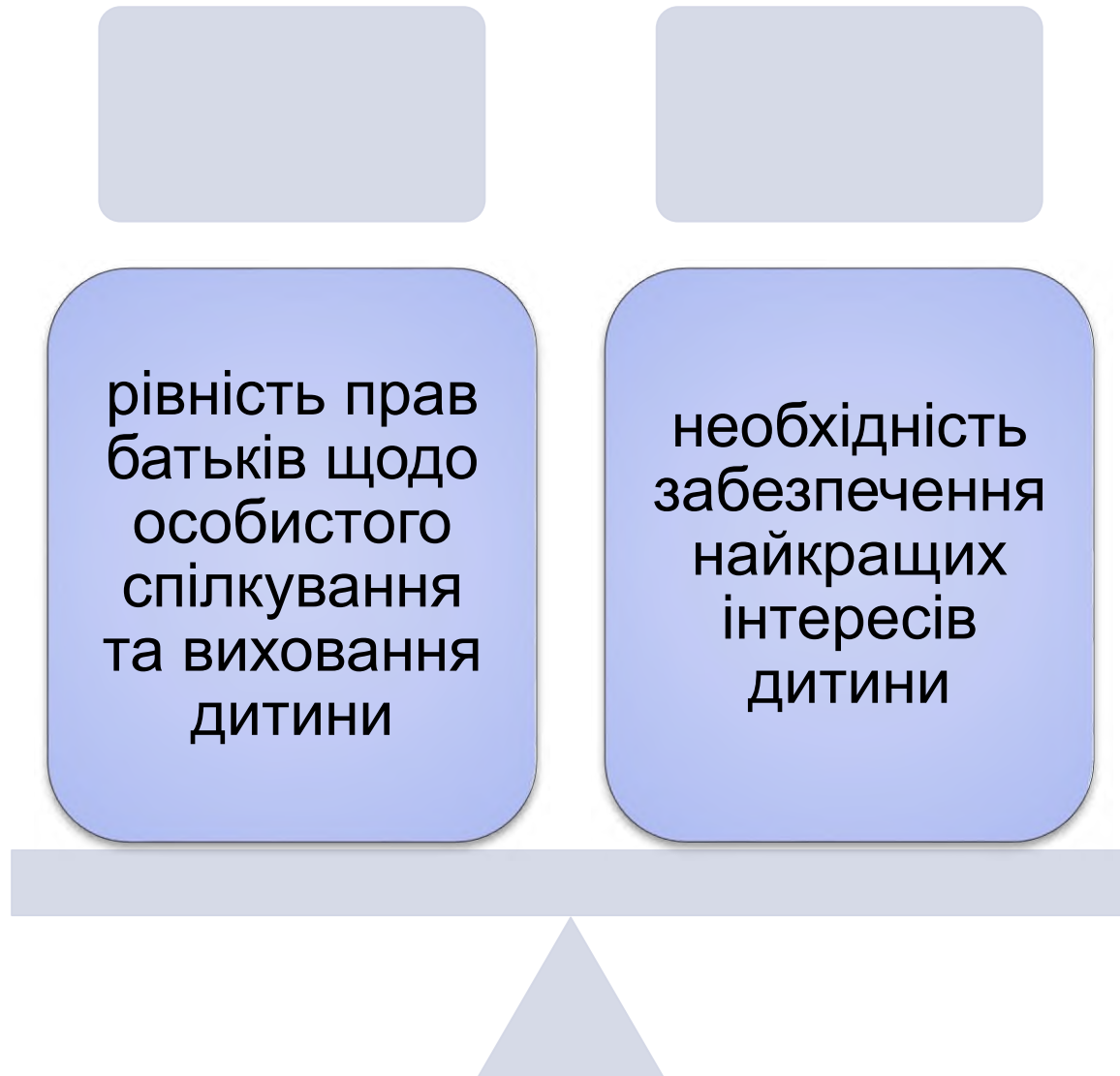
Виїзд з України громадян, які не досягли 16-річного віку, здійснюється за згодою обох батьків (усиновлювачів) та в їх супроводі або в супроводі уповноважених ними осіб, які на момент виїзду з України досягли 18-річного віку.

Виїзд з України громадян, які не досягли 16-річного віку, в супроводі одного з батьків здійснюється за нотаріально посвідченою згодою другого з батьків із зазначенням у ній держави прямування та відповідного часового проміжку перебування у цій державі, якщо другий з батьків відсутній у пункті пропуску.

Винятки

- якщо другий із батьків – іноземець або особа без громадянства та про це вказано у свідоцтві про народження дитини;
- якщо в закордонному паспорті дитини є запис про її вибуття на ПМП в іншу країну чи відмітка про взяття дитини на постійний консульський облік у дипломатичному або консульському представництві України за кордоном;
- якщо такий один із батьків пред'явить свідоцтво про смерть другого, рішення суду про позбавлення другого з батьків батьківських прав, визнання його недієздатним чи безвісно відсутнім або довідку про народження дитини, де зазначено, що батько дитини записаний зі слів матері.
- **пред'явлення рішення суду про надання дозволу на виїзд з України громадянину, який не досяг 16-річного віку, без згоди та супроводу другого з батьків.**

Баланс принципів

Той із батьків, з ким за рішенням суду проживає дитина, самостійно вирішує питання щодо тимчасового виїзду дитини за межі України з метою лікування, навчання дитини за кордоном, відпочинку, за наявності довідки, виданої органом державної виконавчої служби, про наявність заборгованості зі сплати аліментів, сукупний розмір якої перевищує суму відповідних платежів за шість місяців.

**Ч.5 ст.
157 СК
(№ 2234-
VIII від
7 грудня
2017 р.)**

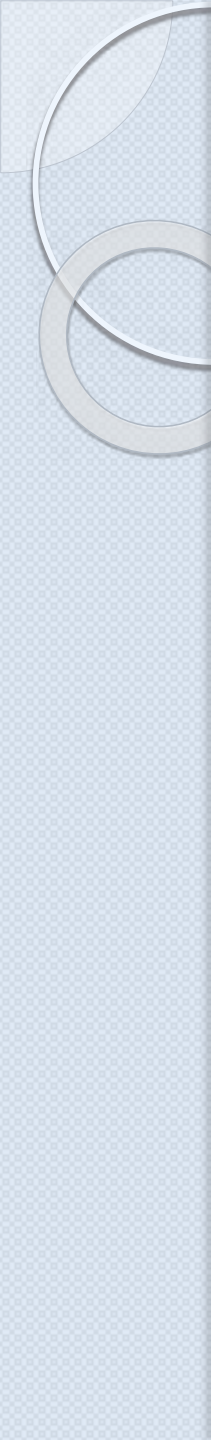
Виїзд з України громадян, які не досягли 16-річного віку, в супроводі одного з батьків або інших осіб, уповноважених одним з батьків за нотаріально посвідченою згодою, здійснюється без нотаріально посвідченої згоди другого з батьків у разі пред'явлення виданої органом державної виконавчої служби довідки про наявність заборгованості із сплати аліментів, сукупний розмір якої перевищує суму відповідних платежів за шість місяців.

**Постанова
КМ №76
від
14 лютого
2018 року**

Проблемні питання

В Постанові КМ №76 від
14.02.2018 року відсутня вимога
щодо рішення суду

Умова щодо рішення суду про
місце проживання дитини
унеможливлювала застосування
цієї норми щодо дітей віком від
14 до 16 років

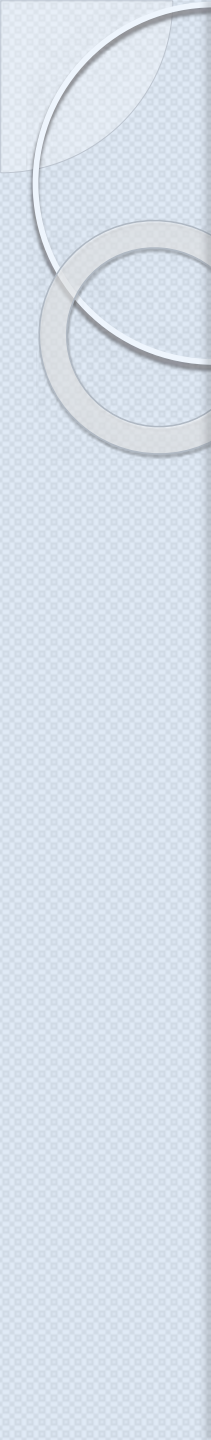

28 серпня 2018 р. набрав чинності
Закон України "Про внесення змін
до деяких законодавчих актів
України щодо створення
економічних передумов для
посилення захисту права дитини
на належне утримання" № 2475-
VIII від 03.07.2018 р.

Один із батьків бажає виїхати з дитиною за кордон, він може безперешкодно це зробити без нотаріальної згоди другого за такої сукупності умов:

- строк поїздки не перевищує 1 місяця;
- той із батьків, хто планує поїздку з дитиною за кордон, має документ, що підтверджує місце проживання дитини з ним (рішення суду або висновок органу опіки та піклування);
- є документ, що підтверджує мету й строк поїздки. Мета виїзду дитини за кордон може бути: відпочинок, участь у змаганнях, фестивалях, олімпіадах і конкурсах, закордонне лікування або навчання, при цьому підтвердними документами можуть бути довідка з медичного або навчального закладу, броня квитків;
- щодо того з батьків, хто хоче виїхати з дитиною за кордон, немає виконавчого провадження про примусове усунення перешкод у спілкуванні дитини з другим із батьків.

Якщо другий із батьків свідомо виконує батьківські обов'язки й не має боргів із виплати аліментів на дитину, то той із батьків, хто планує закордонну поїздку з дитиною та знає адресу другого, має рекомендованим листом повідомити останнього про майбутню поїздку дитини, її мету й тривалість.

Заборгованість по аліментам

Варіант 1

- строк поїздки до 1 місяця і більше;
- той із батьків, хто планує поїздку з дитиною за кордон, має документ, що підтверджує місце проживання дитини з ним (рішення суду або висновок органу опіки та піклування);
- є документ, що підтверджує мету й строк поїздки. Мета виїзду дитини за кордон: лікування, навчання, участі дитини в дитячих змаганнях, фестивалях, наукових виставках, учнівських олімпіадах та конкурсах, екологічних, технічних, мистецьких, туристичних, дослідницьких, спортивних заходах, оздоровлення та відпочинку дитини за кордоном, у тому числі у складі організованої групи дітей;
- довідки про наявність заборгованості із сплати аліментів, сукупний розмір якої перевищує суму відповідних платежів за чотири місяці, виданої органом державної виконавчої служби, приватним виконавцем.

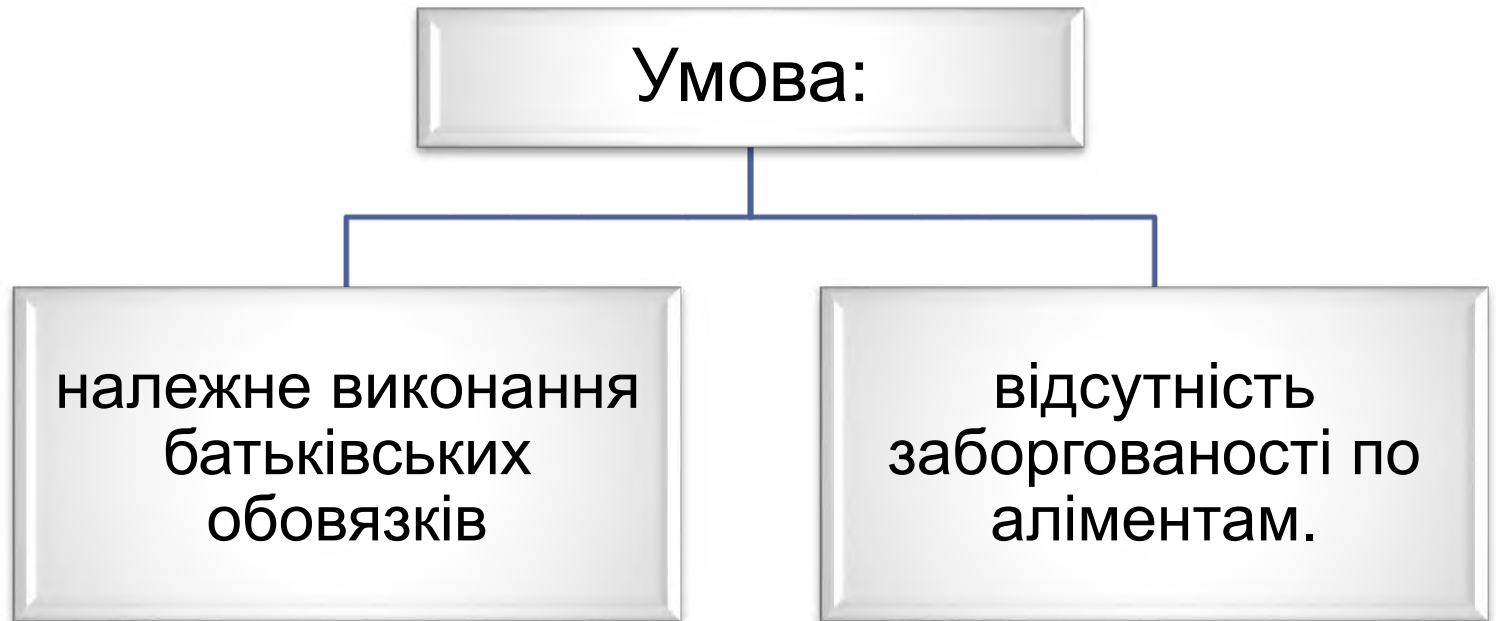
Варіант 2

- строк поїздки до 1 місяця і більше;
- той із батьків, хто планує поїздку з дитиною за кордон, має документ, що підтверджує місце проживання дитини з ним (рішення суду або висновок органу опіки та піклування);
- є документ, що підтверджує мету й строк поїздки. Мета виїзду дитини за кордон: лікування, навчання, участі дитини в дитячих змаганнях, фестивалях, наукових виставках, учнівських олімпіадах та конкурсах, екологічних, технічних, мистецьких, туристичних, дослідницьких, спортивних заходах, оздоровлення та відпочинку дитини за кордоном, у тому числі у складі організованої групи дітей;
- довідка про наявність заборгованості із сплати аліментів, сукупний розмір якої перевищує три місяці, але не є більшим чотирьох місяців, виданої органом державної виконавчої служби, приватним виконавцем.
- документ, виданий лікарсько-консультативною комісією лікувально-профілактичного закладу, в порядку та за формою, встановленими МОЗ, який підтверджує те, що дитина з інвалідністю, дитина хворіє на захворювання, передбачені частиною п'ятою статті 157 Сімейного кодексу України

Офіційне підтвердження місця проживання дитини

- Адміністративний порядок (п. 72-1 Порядку провадження органами опіки та піклування діяльності, пов'язаної із захистом прав дитини, затвердженого постановою КМУ від 24.09.2008 р. № 866.)
- Судовий порядок

Батько, який проживає окремо від дитини – нотаріальна згода іншого з батьків

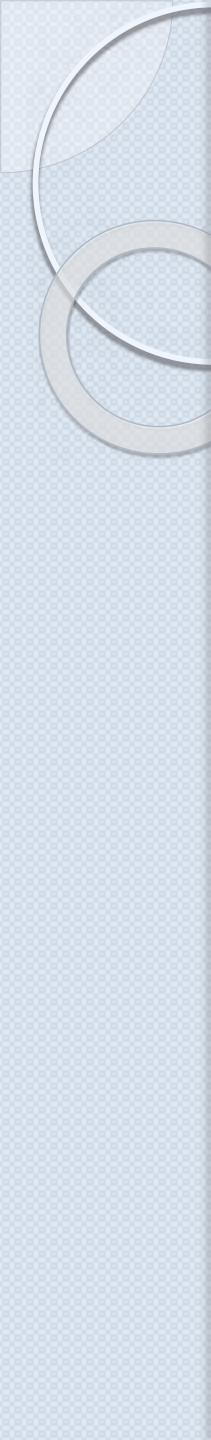

Рекомендований лист до іншого батька.
У випадку відмови – суд
Спрощене провадження

Постановою Великої Палати
Верховного Суду від 04 липня 2018
року у справі № 712/10623/17

Дозвіл на тимчасовий виїзд дитини за відсутності згоди другого з батьків може бути наданий на підставі рішення суду на певний період, з визначенням його початку й закінчення.

Принцип пріоритету інтересів
дитини є пріоритетним по
відношенню до принципу
рівності прав матері і батька
щодо дитини